

2) f. स्त्री oxyt. ein Spiel mit Stöcken P. 4, 2, 57, Sch. — 3) n. a) oxyt. nom. abstr. von दाण्ड gaṇa पृथ्विदि zu P. 5, 1, 122. — b) parox. nom. coll. von दाण्डिन् P. 6, 4, 164, Sch.; vgl. P. 4, 2, 44.

दाण्डिक m. patron. von दाण्डक; pl. N. pr. eines zu den Trigarta gezählten Volksstammes P. 5, 3, 116, Sch.; davon दाण्डकीय m. ein Fürst der D. ebend.

दाण्डग्राहिक m. patron. von दाण्डग्राह gaṇa रेवत्यादि zu P. 4, 1, 146.

दाण्डपाता (von दाण्ड + पात) f. (sc. तिथि) ein best. Festtag, der Vollmondstag im Monat Phālguna, an welchem Stöcke geschwungen oder geworfen werden, P. 4, 2, 58, Sch. AK. 3, 6, 1, 6. — Vgl. तैलपाता, श्यै-
नपाता.

दाण्डपायन m. patron. von दाण्डपा gaṇa नडादि zu P. 4, 1, 99.

दाण्डमायिक (von दाण्ड + माय) adj. f. ई mit dem Buttern beschäftigt, = दाण्डमायं धावति P. 4, 4, 37, Sch.

दाण्डाञ्जिनिक (von दाण्डाञ्जिन) adj. subst. f. ई Stab und Fall als blosser äusserlicher Zeichen der Frömmigkeit tragend, Betrüger, Heuchler P. 5, 2, 76. H. 377.

दाण्डायन wohl patron. von दाण्ड; °स्थली f. N. pr. eines Dorfes P. 6, 2, 129, Sch. gaṇa धूमादि zu P. 4, 2, 127. Davon adj. दाण्डायनस्थलक gaṇa धूमादि.

दाण्डक (von दाण्ड) adj. f. ई = दाण्डेन जीवति gaṇa वेतनादि zu P. 4, 4, 12. Strafe verhängend, strafend: (कृत्युगे) नैव राज्ञं न राज्ञासीन्न च दाण्डो न दाण्डिक: MBh. 12, 2135; vgl. दाण्डक 1, b.

दाण्डिक्य n. nom. abstr. von दाण्डक gaṇa पुरोहित्तादि zu P. 5, 1, 128.

दाण्डिन् m. pl. N. pr. einer auf Daṇḍa zurückgehenden Schule gaṇa शौनकादि zu P. 4, 3, 106.

दाण्डिनायन m. patron. von दाण्डिन् P. 6, 4, 174. gaṇa नडादि zu 4, 1, 99.

1. दात partic. s. u. 1. दा, 3. दा und 7. दा mit अच.

2. दात (?) m. pl. N. pr. einer Schule des AV. MÜLLER, SL. 374, N. 4.

1. दात्र (nom. ag. von 1. दा) Geber (f. दात्री in तीर्, गर्भ); im Veda parox., wenn mit einem acc. construiert, sonst oxyt.: दाता वसु RV. 7, 20, 2. 8, 35, 2. 1, 22, 8. दाता यो वनिता मधु 3, 13, 3. 4, 17, 8. 10, 53, 6. त्वं हि विद्म दातारमिषाम् 8, 46, 2. 3, 24. 84, 10. राधसाम् 79, 2. 81, 3. 2, 33, 12. 5, 23, 2. 6, 33, 10. 31, 4. AV. 3, 21, 4. 29, 7. 9, 5, 9. कामो दाता कामः प्रतिग्रहोता VS. 7, 48. 47. ऋत. Ba. 2, 3, 4, 3. 7. 5, 2, 5, 2. कृत्. ऋ. 5, 9, 22. काण्ड. 88. 90. कुरुम्बानाम् der die zur Unterhaltung der Familie erforderlichen Mittel hergiebt oder der Familie gebend (vgl. अपाङ्गदान M. 3, 169) MBh. 13, 1663. अमितस्य R. 4, 20, 4. सुखस्य M. 5, 153. अभयस्य 8, 303. शम् Vop. 5, 26. mit dem obj. compon.: द्रव्यं M. 11, 5. वस्त्राभरणं MBh. 13, 1663. धनं VARAN. BH. S. 78, 11. सुभिक्षिवं 94, 2. ohne obj. M. 3, 97. 128. 142. 143 u. s. w. दा. 2, 54. अदानन्त्याच्चादातुः von einem der stets empfängt, aber niemals giebt, M. 11, 15. कन्यां der seine Tochter zur Ehe giebt 9, 73. दाता मे KUMĀRAS. 6, 9. ohne obj. ein Vater, der seine Tochter verheirathet, M. 3, 172. पाथिनसि in DĀJABB. 273, 2. R. 1, 73, 10. 11. स्वस्त्रियो दातान्नाथम् der seine Frau Andern hingiebt TRIK. 3, 1, 10. ब्रह्मं der Jmd die heilige Schrift mittheilt, lehrt M. 2, 146. ऋणां der eine Schuld bezahlt ad HIT. I, 100; vgl. MĀRK. P. 34, 113. Geber so. v. a. Gläubiger M. 8, 161. अदातर (प्रतिभू ein Zeuge) der sich

nicht verpflichtet hat zu zahlen ebend. Geber, Veranstalter eines Mahles 3, 286. Häufig in der Bed. freigebig (Gegens. कृपाण geizig) AK. 3, 1, 8. 3, 4, 25, 194. TRIK. 3, 1, 5. H. 385. N. 12, 37. 21, 13. VARAN. BH. S. 67, 39. 69, 39. 101, 6. PAÑĀT. I, 466. II, 71. HIT. 10, 22. KATHĀS. 7, 88. पर्जन्ये दाता स्वजने दुःखजीविनि M. 11, 9. — Vgl. ऋ°.

2. दातर (von 3. दा) nom. ag. abschneidend, abmähend, abweidend: स हि ष्मा धन्वान्ति दाता न दात्या पशुः RV. 5, 7, 7.

दातव्य (von 1. दा) adj. 1) zu geben: दातव्यमेवविडुषे AIT. Br. 3, 28. M. 3, 168. 4, 32. 228. 7, 79. 10, 125. BHAG. 17, 20. वरः MĀRK. P. 24, 19. उपदेशः PAÑĀT. I, 435. MĀRK. P. 21, 66. mitzuthellen, zu lehren ऋत्विच्य. UP. 6, 22. zu bezahlen, wiederzuerstatten M. 8, 166. 408. P. 3, 3, 171, Sch. दातव्या zur Ehe zu geben पाथिनसि in DĀJABB. 273, 4. KATHĀS. 24, 30. — 2) aufzulegen: एका लिङ्गे गुदे तिस्रस्तथैकत्र करे दश । उभयोः सप्त दातव्या मूः शुद्धिमभीप्सता ॥ M. 5, 136.

दाति (von 3. दा) f. Vertheilung, Spende; s. दव्य°.

दातिवार (दा + वार) adj. gern vertheilend, freigebig: वावूध ई मरुतो दातिवारः RV. 1, 167, 8. अतूयं मरुत अपिरेषो ऽमन्दन्मिन्मनु दातिवारः 3, 34, 9. तेषं गुणं (मारुतं) दातिवारम् 5, 38, 2.

दातु (von 3. दा) 1) n. etwa Theil so v. a. pensum, Aufgabe: कतस्य दातु शवसो व्युष्टौ तत्तद्वं वत्रतुरमपिन्वत् RV. 10, 99, 1. — 2) am Ende eines adj. comp. nach einem Zahlwort etwa Stück, — theilig, — fach: आ तू न इन्दे शतदावश्चयं मरुसदातु पशुमद्विरेपयवत् RV. 9, 72, 9; vgl. 2. दाय. — Vgl. सु°.

दातृता (von 1. दातर) f. das Geber-Sein, Freigebigkeit: अत्राच्छादनादिदातृतायाः SĀH. D. 45, 11. RĀGĀ-TAR. 3, 197. 4, 629. 700.

दातृत्व (wie eben) n. dass.: त्वयि सर्वस्य दातृत्वं नित्यमेव प्रतिष्ठितम् HARIV. 14414. RAGH. 17, 72.

दातृपुर (1. दातर + पुर) n. N. pr. einer Stadt Verz. d. Oxf. H. 122, a, N. 1.

दातामित्रिय adj. von दत्तामित्र oder °त्रा P. 4, 2, 123, Sch.

दातैर्य metron. von दत्ता P. 4, 1, 121, Sch.

दात्यूह m. 1) eine Hühnerart AK. 2, 5, 21. TRIK. 2, 5, 21. 3, 3, 48. H. 1332. an. 3, 764 (lies: कालकाण्डके). MED. h. 17. M. 5, 12. JĀḢ. 1, 172 (Sr.: Kāṭaka). MBh. 3, 936. 9926. 13, 724. R. 2, 36, 9. 103, 42. 13, 12. Suçr. 1, 201, 20. BHĪG. P. 3, 15, 18. 8, 2, 15. — 2) Cuculus melanoleucus (s. चातक) TRIK. 3, 3, 457. H. an. MED. — 3) Wolke (das einzige Wasser, welches der Kāṭaka trinken soll) ÇĀBDAR. im ÇKDR.

दात्यूक m. Hypokoristikon von दात्यूह 1. R. 3, 79, 11.

दात्यूक m. = दात्यूह 1. ÇĀBDAR. im ÇKDR. VS. 24, 25. 39. Nach P. 7, 3, 1 von दित्यूक, °वाकू; Schol.: दित्यूक इदं दात्यूकम्.

1. दात्रं (eher von 3. दा als von 1. दा) n. Zugetheiltes, Antheil; Loos, Eigenthum, Besitz: ततो मरुस्व ईमहे दात्रं यत्रोपदस्यति । तदये वार्यं वसुं RV. 8, 43, 33. ईशिषे वार्यस्य हि दात्रस्याग्रे 44, 18. अस्मि भगो अस्मि दात्रस्य दाता 9, 97, 55. दात्रं रक्षस्व यदिदं तै अस्मे 10, 69, 4. 3, 54, 16. 4, 38, 1. तत्रे-
कणो अप्रमृष्यमृषिश्चने दात्रं दाप्रुषे दाः 6, 20, 7. ता तै दात्राणि तविषा सं-
रस्वनि 61, 1. मा वै दात्रान्मरुतो निरंराम 7, 36, 21. तदा दात्रं मरुके क्रो-
तेत्यं भूत् 1, 116, 6. दीर्घं वै दात्रमादितेरिव व्रतम् 166, 12. अनेको दात्रम-
दितेरन्वम् 185, 3. VS. 10, 6.